

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA 2023. GODINU, ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE INTELEKTUALNE SVOJINE CRNE GORE ZA PERIOD 2023-2026

I UVOD¹

Vlada Crne Gore je, na sjednici od 06.07.2023. godine, donijela Strategiju intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, sa Akcionim planom za 2023. godinu.

Ciljevi Strategije (strateški i operativni ciljevi) definisani su na osnovu analize aktuelnog stanja, iskustava u primjeni Nacionalne strategije intelektualne svojine za period 2012. do 2015. godine, dobijenih povratnih informacija od zainteresovanih strana i procjene prioriteta Crne Gore u unaprjeđivanju stanja u ovoj oblasti.

Strategijom je postavljen strateški cilj: Unaprijeđena efikasnost sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine.

Definisani su i prioriteti u okviru strateškog cilja, odnosno operativni ciljevi:

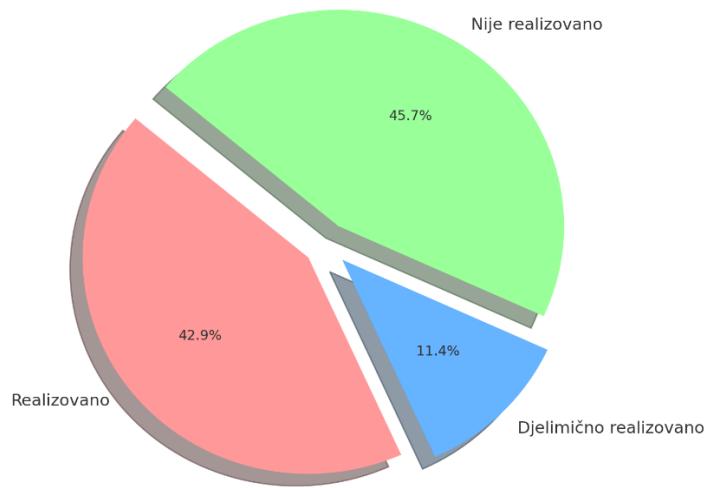
1. Ojačani administrativni kapaciteti institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine;
2. Poboljšana informisanost javnosti o intelektualnoj svojini;
3. Obezbjedenje boljeg sprovođenja prava intelektualne svojine.

Tokom 2023. godine od 35 planiranih aktivnosti realizovano je 15, djelimično realizovano 4, dok 16 aktivnosti nije realizovano.

Slijedi grafički prikaz sa procentualno izraženim stepenom realizacije na nivou cjelokupnog Akcionog plana.

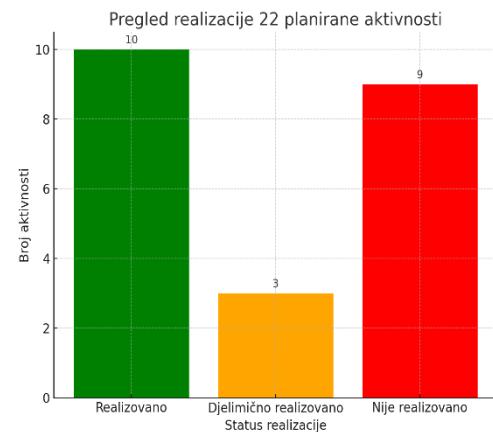
¹ NAPOMENA: SVI IZRAZI U MUŠKOM RODU, KORIŠĆENI U OVOM IZVJEŠTAJU, ISTOVREMENO SE ODNOSE I NA ŽENSKI ROD.

Stepen realizacije Akcionog plana za 2023. godinu

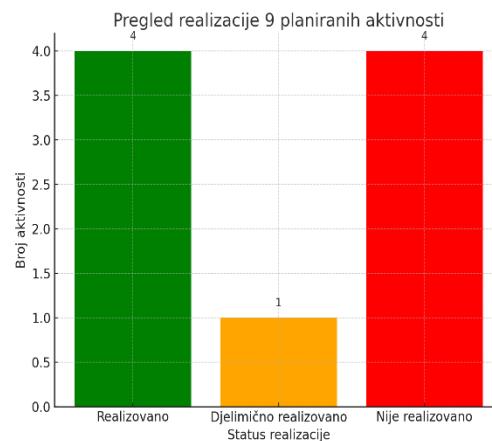

Slijedi grafički prikaz stepena realizacije Akcionog plana po operativnim ciljevima.

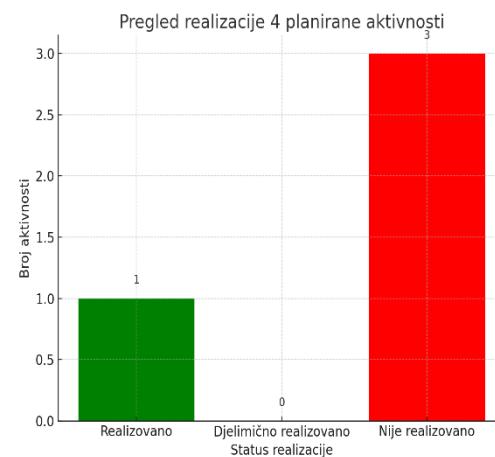
OPERATIVNI CILJ 1

OPERATIVNI CILJ 2

OPERATIVNI CILJ 3

Izraženo u procentima, stepen realizacije aktivnosti po operativnim ciljevima:

- Operativni cilj 1: realizovano 45,4%, djelimično realizovano 13,6%, nerealizovano 41%,
- Operativni cilj 2: realizovano 44,4%, djelimično realizovano 11,2%, nerealizovano 44,4%,
- Operativni cilj 3: realizovano 25%, nerealizovano 75%.

Kao što se može vidjeti na prethodno predstavljenim graficima, najveći nivo ispunjenosti planiranih aktivnosti od 45,5% je u operativnom cilju 1, zatim u operativnom cilju 2 u kojem je nivo realizovanih aktivnosti 44,5% i na kraju u operativnom cilju 3 gdje je realizovano 25% planiranih aktivnosti.

Najviše nerealizovanih aktivnosti, posmatrano po operativnim ciljevima, je u okviru trećeg operativnog cilja (3), broj realizovanih je najveći u okviru prvog operativnog cilja (10), dok je djelimično realizovanih aktivnosti najviše u okviru prvog operativnog cilja (3).

Nerealizovane aktivnosti odnose se na sva tri operativna cilja. Većina od njih je, na zahtjev nadležnih institucija, planirana u akcionom planu za 2024. godinu. Kao glavni razlog za nerealizaciju aktivnosti se ističe nedostatak administrativnih kapaciteta sa kojim su se neke od institucija suočavale u 2023. godini, manjak finansijskih sredstava, ali i posljedice cyber napada iz 2022. godine. Ministarstvo ekonomskog razvoja je nosilac najvećeg broja aktivnosti (ukupno 22), a tokom 2023. godine suočavalo se sa nedostajućim kapacitetima Direkcije za intelektualnu svojinu, u kojoj je na 23 sistematizovana radna mjesta zaposleno 18 službenika/službenica, od čega je jedna službenica upućena na rad u Zavod za intelektualnu svojinu Evropske Unije (EUIPO), Alikante, Španija i njena prava i obaveze iz rada i po osnovu rada miruju. Dalje, za realizaciju aktivnosti iz Operativnog cilja 3 bilo je neophodno angažovati dodatne ljudske resurse, kao i konsultanta/konsultantkinju koji bi pomogao u pripremi analiza, pa je to razlog što predmetne aktivnosti nijesu realizovane. Ključni izazov tokom implementacije AP za 2023. godinu ticao se i toga što su predložene aktivnosti inovativne i izlaze iz okvira redovnih radnih zadataka institucija, a sve u cilju unaprijeđenja stanja u oblasti intelektualne svojine.

Tokom izvještajnog perioda uspješno su realizovane aktivnosti koje se odnose na unaprijeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u raznim institucijama, zatim one koje se odnose na vodič za sprovođenje i metodologiju za jedinstveno izvještavanje o sprovođenju prava intelektualne svojine, kao i značajan dio aktivnosti koje se odnose na poboljšanje informisanosti javnosti o pravu intelektualne svojine.

U izvještaju EK istaknuto je da Crna Gora ima dobar nivo pripremljenosti u području prava intelektualne svojine, da je dobar napredak postignut u usklađivanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekvinom EU, kao i donošenjem nove nacionalne strategije intelektualne svojine i pristupanjem Evropskoj patentnoj konvenciji, odnosno Evropskoj patentnoj organizaciji. Međutim, poboljšanja su potrebna u vezi evidencija bilansa ostvarenih rezultata o istražnim postupcima, krivičnim gonjenjima i sudskim postupcima u slučaju kršenja prava.

Djelotvorno sprovođenje Strategije može snažno doprinijeti ekonomskom razvoju i dobrobiti društva i značajno unaprijediti nacionalni sistem intelektualne svojine i na taj način olakšati otvaranje novih radnih mesta i poboljšati ekonomsku dobrobit. Navedeno će se postići realizacijom strateškog cilja - Unaprijeđena efikasnost sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine.

Dakle, najznačajniji napredak je napravljen u pogledu jačanja kompetencija i znanja zaposlenih u institucijama koje se bave poslovima intelektualne svojine, a u narednom periodu treba nastaviti sa ovim aktivnostima, ali i sa uvećanjem broja zaposlenih, posebno IT struke, a radi realizacije operativnog cilja 1 u cijelosti. Dodatno je ojačana i međuinstitucionalna saradnja u oblasti prava intelektualne svojine, kroz proaktivnije djelovanje Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualne svojine.

Obrazovanjem i početkom rada Radne grupe za podizanje svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine i saradnju nadležnih organa sa nosiocima/nositeljkama prava intelektualne svojine, koju je obrazovao Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine, napravljen je određeni napredak u realizaciji operativnog cilja 2, ali se još značajniji efekti očekuju u budućem periodu.

Osvrt na planirana/utrošena sredstva sa razlozima za većom/manjom utrošenom sumom od planirane

Iznos sredstava 2022. godina	Utrošeno	Planirano	Izvor finansiranja
Operativni cilj 1	20.000,00	72.000,00	Budžet MEK-a
	20.000,00	20.000,00	Donatorska sredstva
	/	5.000,00	Budžet Fonda za inovacije
Operativni cilj 2	968,00	20.900,00	Budžet MEK-a
Operativni cilj 3	/	20.000,00	Budžet MEK-a
Ukupno	20.968,00	92.900,00	Budžet
	20.000,00	20.000,00	Donatorska sredstva

II INFORMACIJA O NAPRETKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Opšti pregled

Nacionalni interes i strateški cilj Vlade Crne Gore je punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Ispunjavanje uslova za punopravno članstvo u Evropskoj uniji čine temelje unutrašnje i spoljne politike Crne Gore. Jedna od važnih karika ovog evroatlantskog integracionog procesa je i registracija, sprovođenje i zaštita prava intelektualne svojine i jačanje svih institucija koje se bave intelektualnom svojinom.

U izvještaju EK za 2023. godinu, istaknuto je da Crna Gora ima dobar nivo pripremljenosti u području prava intelektualne svojine. Dobar napredak je postignut u uskladištanju nacionalnog zakonodavstva s pravnom tekvinom EU u području industrijske svojine, posebno donošenjem izmjena i dopuna odgovarajućih zakona o patentima i žigovima, te donošenjem nove nacionalne strategije intelektualne svojine i pristupanjem Evropskoj patentnoj konvenciji, odnosno Evropskoj patentnoj organizaciji. Međutim, poboljšanja su potrebna u vezi evidencija bilansa ostvarenih rezultata o istražnim postupcima, krivičnim gonjenjima i sudskim postupcima u slučaju kršenja prava, zbog nedostatka osoblja. Dalje, Crna Gora bi u narednoj godini posebno trebala da: započne sprovođenje nove i sveobuhvatne nacionalne strategije intelektualne svojine za 2023.-2026. i aktivnosti naznačenih u Akcionom planu; dodatno uskladi

svoje zakonodavstvo o autorskim i srodnim pravima i sprovođenju prava intelektualne svojine s pravnom tekvinom EU; poboljša svoju evidenciju bilansa ostvarenih rezultata o istražnim postupcima, krivičnim gonjenjima i sudskim postupcima u slučaju kršenja prava, uključujući rješavanje problema nedostatka osoblja.

Procjena dostignuća po operativnim ciljevima

U odnosu na operativni cilj 1, koji se odnosi na ojačane administrativne kapacitete institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine, značajan napredak je načinjen u unaprjeđenju kompetencija i znanja zaposlenih u institucijama koje se bave intelektualnom svojinom. U budućem periodu treba nastaviti sa ovakvim aktivnostima, ali i učiniti napore na jačanju kadrovskih kapaciteta, naročito Ministarstva ekonomskog razvoja i Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove. U tom smislu, posebno je važno jačanje **kadrova IT struke u Ministarstvu ekonomskog razvoja, da bi postojeći IT alati i baze mogli biti operativni, ali i da bi postojali preduslovi za implementaciju novih**. Dodatno, treba razmotriti opravdanost uvođenja Odsjeka za IT u Direkciji za intelektualnu svojinu.

U odnosu na operativni cilj 2, koji se odnosi na poboljšanu informisanost javnosti o pravu intelektualne svojine, značajan napredak je načinjen formiranjem Radne grupe za podizanje svijesti javnosti o značaju prava intelektualne svojine i saradnju nadležnih organa sa nosiocima/nositeljkama prava intelektualne svojine, koju je obrazovao Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine. Radna grupa je u izvještajnom periodu održala tri sjednice i postigla određene rezultate. Puni efekat se očekuje u 2024. godini, obzirom na izuzetno ambiciozan plan aktivnosti Radne grupe.

U odnosu na operativni cilj 3, koji se odnosi na obezbjeđenje boljeg sprovođenja prava intelektualne svojine, načinjen je najslabiji napredak. Naime, aktivnosti koje su bile planirane pretpostavljale su izradu različitih analiza, za koje je potrebno vrijeme i angažovanje stručnih konsultanata i eksperata. Te aktivnost će biti planirane za 2024. godinu.

Primjeri dobre prakse

Tokom realizacije određenih aktivnosti predviđenih AP 2023. godine, posebno treba istaći veoma efiksanu saradnju sa Privrednom komorom Crne Gore i strukovnim udruženjima i njihovo uključivanje u proces podizanja svijesti javnosti o intelektualnoj svojini, o čemu svjedoči veliki broj aktivnosti koje su tokom 2023. godine zajednički realizovane. Sa druge strane, važno je pomenuti i da je operativnost i kontinuitet u radu Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualn svojine umnogome doprinio boljoj realizaciji aktivnosti.

Procjena izazova i preporuke

Ključni problem sa kojim se Crna Gora suočava kada je riječ o politici intelektualnu svojine je neefikasan sistem registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine. Ključni uzroci ovog problema odnose se na ograničene administrativne kapacitete, nizak nivo

informisanosti javnosti o ovoj oblasti, ali i određene manjkavosti u pogledu određenih zakonskih rješenja koja se odnose na prava intelektualnu svojine nastala u radnom odnosu ili po narudžbi, kao i u okviru javnih nabavki, alternativno rješavanje sporova, prekršajne odredbe u Zakonu o autorskom i srodnim pravima i povrede prava intelektualne svojine na internetu. Kako bi se obezbijedila potpuna zaštita prava intelektualnu svojine i kako bi Crna Gora mogla da obezbijedi nivo zaštite kao u EU, neophodno je da se predmetni segmenti unaprijede. Ono što u najvećoj mjeri otežava uspostavljanje efikasnog sistema intelektualne svojine u Crnoj Gori jesu ograničeni administrativni kapaciteti, kako u pogledu kadra, tako i u pogledu dostupnih i implementiranih IT alata i baza, koji omogućavaju registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine. Da bi postojeći IT alati i baze mogli biti operativni, ali i da bi postojali preduslovi za implementaciju novih, po uzoru na evropske zemlje, u prvom planu je neophodno pozabaviti se pitanjem manjka kadrova IT struke, bez kojih je otklanjanje ovih poduzroka neizvodljivo. Osim toga, mali broj kadrova je obučen za specifična pitanja i upotrebu odgovarajućih softvera i informacionih sistema, što otežava funkcionisanje i obavljanje svakodnevnih aktivnosti.

Nadalje, nedovoljno razvijena svijest o značaju i obuhvatu same oblasti od strane relevantnih subjekata, kao što su: korisnici, donosioci odluka, institucije zadužene za implementaciju same politike i javnosti u ogromnoj mjeri utiče na implementaciju same politike. U Crnoj Gori još uvijek ne postoji visok stepen poznавanja prava koje nosilac/nositeljka prava ima u pogledu registracije prava intelektualne svojine, što utiče i na broj podnešenih prijava za registraciju, ali i broj zaštićenih oblika intelektualne svojine u Crnoj Gori. Osim toga, svijest o značaju i benefitima koje država ima u slučajevima većeg procenta sprovedenih registracija je na nedovoljno visokom nivou, te je samim tim neophodno podići svijest, u prvom planu donosilaca odluka, ali i ostalih institucija o samom obuhvatu, značaju i koristima koje intelektualna svojina ima za državu.

Kao posljedice još uvijek nedovoljno razvijenog i efikasnog sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine izdvajaju se nedovoljno učešće intelektualne svojine u ekonomskom rastu, zatim nedovoljna motivisanost potencijalnih nosilaca/nositeljki prava intelektualne svojine za registraciju i zaštitu, kao i nemogućnost obezbjeđivanja istog nivoa zaštite prava intelektualne svojine kao u EU. Nije zanemarljiva ni činjenica da se u postupku ostvarivanja osnovnih nadležnosti, prilikom registracije prava industrijske svojine i autorskog i srodnih prava, vrši naplata administrativnih taksi i naknada koje su sastavni dio budžeta Crne Gore. Takođe, u postupku ostvarivanja međunarodne registracije prava na žig, patent i industrijski dizajn, po osnovu međunarodno ratifikovanih konvencija gdje se Crna Gora pojavljuje kao dezinirana tj. naznačena zemlja, u budžet Crne Gore se uplaćuju sredstva od strane međunarodnih organizacija. Međutim, sve administrativne takse koje se odnose na oblast intelektualne svojine su izuzetno niske. Zbog specifičnosti u registraciji i zaštiti prava intelektualne svojine, neophodno bi bilo uvećati iznose taksi, po svim osnovama. U prilog navedenom idu i uporedna rješenja, pa su takse iz ove oblasti u državama članicama EU, kao i u državama iz okruženja neuporedivo veće.

III TABELA ZA IZVJEŠTAVANJE

Tabelarni prikaz aktivnosti iz Akcionog plana za 2023. godinu

Strateški cilj	Unaprijeđena efikasnost sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine		
Operativni cilj 1	Ojačani administrativni kapaciteti institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine		
Indikator učinka	Početna vrijednost 2022. godine	Prelazna vrijednost do 2024. godine	Ciljna vrijednost do 2026. godine
Indikator učinka 1 Broj novozaposlenih službenika/službenica u institucijama zaduženim za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja, Kadrovski plan	11	Povećanje za najmanje 4 u odnosu na 2022	Povećanje za najmanje 7 u odnosu na 2022
Indikator učinka 2 Broj operativnih IT alata i baza potrebnih za registraciju i zaštitu prava intelektualne svojine	9	Povećanje za najmanje 4 u odnosu na 2022	Povećanje za najmanje 7 u odnosu na 2022

Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja										
Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 1	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početak aktivnosti	Završeta k aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1. Uspostavljanje elektronskog podnošenja i obrade prijava za priznanje žiga i dizajna (Front-office)	Podnešene najmanje 3 elektronske prijave	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Zbog cyber napada i novog plana rada između Ministarstva ekonomskog razvoja i Zavoda za intelektualnu svojinu EU (prioritizacija IT aktivnosti), ova aktivnost je pomjerena za 2024. godinu (I-IV kvartal). Do sada je završena testna faza i aktivnosti se nastavljaju.	Razmotriti obezbjeđivanje jače zaštite sistema od cyber napada.
2. Ostvarivanje funkcionalnog pristupa ESPACENET bazi patentne dokumentacije u full-text-data verziji	Broj pretraga u bazi – najmanje 1 Omogućeno full-text-data pretraživanje ESPACENET	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Evropskom patentnom organizacijom	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Zbog cyber napada i nedostatka ljudskih resura ova aktivnost nije realizovana, ali je plan da se djelimično realizuju tokom drugog dijela 2024. i prve polovine 2025. godine.	Razmotriti obezbjeđivanje jače zaštite sistema od cyber napada. Preduslov za sprovođenje predmetne aktivnosti je dodatno zapošljavanje IT stručnjaka.

3. Ostvarivanje funkcionalnog pristupa Objedinjenom registru evropskih patenata (Federated European Patent Register)	Broj pretraga u bazi – najmanje 1 Omogućeno full-text-data pretraživanje	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Evropskom patentnom organizacijom	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Zbog cyber napada i nedostatka ljudskih resura ova aktivnost nije realizovana, ali je plan da se djelimično realizuju tokom drugog dijela 2024. i prve polovine 2025. godine.	Razmotriti obezbjeđivanje jače zaštite sistema od cyber napada. Preduslov za sprovođenje predmetne aktivnosti je dodatno zapošljavanje IT stručnjaka.
4. Implementiranje WIPO Madrid modula	Broj pretraga u bazi podataka međunarodnih žigova najmanje 5	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Zbog cyber napada i na osnovu novog plana saradnje sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu, aktivnost pomjerena za 2025. godinu (I-IV kvartal).	Razmotriti obezbjeđivanje jače zaštite sistema od cyber napada. Preduslov za sprovođenje predmetne aktivnosti je dodatno zapošljavanje IT stručnjaka/stručnjakinje.
5. Jačanje kadrovskih kapaciteta Ministarstva ekonomskog razvoja u oblasti intelektualne svojine	Broj novozaposlenih – najmanje 1 novozaposleni/a sa visokom stručnom spremom za normativne poslove iz oblasti	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	42.000	16.000	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Zaposlena 2 službenika/službenice sa visokom stručnom spremom za poslove u vezi s žigovima. Ova aktivnost će biti nastavljena u 2024. godini (I-IV kvartal).	Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja planirati uvećanje broja zaposlenih, a zatim i Kadrovskim planom.

	autorskog i srodnih prava, najmanje 4 sa visokom stručnom spremom za poslove u vezi s patentima i žigovima, najmanje 1 sa visokom stručnom spremom za IT poslove i najmanje 1 službenik/ca sa srednjom stručnom spremom za administrativne poslove Broj radnih mesta odobrenih Kadrovskim planom za 2023 za potrebe Direktorata za unutrašnje tržište i							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	konkuren iju – najmanje 7									
6. Učešće na stručnim konferencijama i radionicama u Crnoj Gori i inostranstvu u cilju unaprjeđenja znanja i kompetencija zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu iz oblasti intelektualnu svojine	Broj događaja na kojima je učestvovano – najmanje 5	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu, Evropskom patentnom organizacijom, Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	5.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Sredstva nijesu potrošena, dio obuka je bio online, a ostatak su finansirali Svjetska organizacija za intelektualnu svojinu, Zavod za intelektualnu svojinu EU, TAIEX (instrument Evropske komisije za pružanje pomoći državama u procesu pristupanja Evropskoj uniji), Zavod za industrijsku svojinu Republike Češke.	
7. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu u oblasti kolektivnog upravljanja autorskim i srodnim pravima kroz	Broj službenika /službenic a specijalizovanih za izdavanje dozvola za rad i nadzor nad radom organizacija za	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Obuke su finansirali Međunarodna konfederacija društava autora i kompozitora (CISAC) i Zavod za intelektualnu svojinu Republike Srbije.	

odgovarajuće obuke, webinare, radionice	kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima – najmanje 2								
8. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu u oblasti preddijagnostike intelektualne svojine	Broj službenika /službenic a koji su pohađali obuke – najmanje 3 Broj pohađanih obuka – najmanje 1	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (I-IV kvartal).
9. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u oblasti registracije, poništaja/ukidanja imena porijekla i geografske oznake kroz odgovarajuće	Broj službenika /službenic a koji su pohađali obuke/we binare/radi onice – najmanje 1 Broj pohađanih obuka/we binara/radi onica –	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Uz podršku TAIEX-a realizovana 1 obuka koju je pohađao 1 službenik/službenic a.

obuke, webinare, radionice	najmanje 2								
10. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Upravi za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove u oblasti registracije, poništaja/ukidanja prava zaštite biljne sorte kroz odgovarajuće obuke, webinare, radionice	Broj službenika /službenica koji su pohađali obuke/we binare/radionice – najmanje 1 Broj pohađanih obuka/we binara/radionica – najmanje 2	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, u saradnji sa Međunarodnom unijom za zaštitu novih sorti biljaka	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Ne postoje zaposleni/zaposlene koji obavljaju ove poslove. Akcionim planom za 2025. godinu će biti planirano zapošljavanje.
11. Upostavljanje Kancelarije za tehnološki transfer u okviru Naučno-tehnološkog parka	Izrađena Studija predizvodljivosti za Kancelariju za tehnološki transfer Otvorena Kancelarija za tehnološki transfer	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Naučno-tehnološkim parkom Crne Gore, Fondom za inovacije	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	20.000	20.000	Donatori	Realizacija predviđena programom "Norveška za Vas", koji sprovodi UNDP kroz komponentu podrške inovaciono-preduzetničkom ekosistemu u Crnoj Gori. Sva sredstva su realizovana.

									formiranje Kancelarije. Osim toga, potrebno je i da se objekat završi i pusti u funkciju.
12. Podsticanje inovacija kroz transfer tehnologije	Broj podržanih projekata – najmanje 1	Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	5.000	/	Fond za inovacije Crne Gore	Program za transfer tehnologija organizovaće buduća Kancelarija za tehnološki transfer.
13. Unaprjeđenje kompetencija sudija/sutkinja Privrednog suda kroz učešće na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti rješavanja sporova iz prava intelektualne svojine	Broj sudija/ sutkinja koji su učestvovali na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 1	Privredni sud Crne Gore i Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	11. i 12. april 2023. godine – Podgorica, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, u saradnji i uz podršku Organizacije za zaštitu prava autora muzike Crne Gore – PAM CG, organizoval seminar na temu: „Zaštita intelektualne svojine“, a isti je dio Programa za kontinuiranu obuku sudija/sutkinja i državnih tužilaca/tužiteljki za 2023. godinu. Seminaru je prisustvovalo 16 učesnika/učesnica (6 sudija/sutkinja, 3 savjetnika/ savjetnice u sudu,

								3 državna tužioca/tužiteljke, 2 predstavnika/predstavnice PAM-a, 2 predstavnika/predstavnice Ministartsva ekonomskog razvoja).	
14. Unaprjeđenje kompetencija tužilaca/tužiteljki kroz učešće na na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti procesuiranja povreda prava intelektualne svojine	Broj tužilaca/tužiteljki koji su učestvovali i na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 1	Državno tužilaštvo i Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	11. i 12. april 2023. godine – Podgorica, Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, u saradnji i uz podršku Organizacije za zaštitu prava autora muzike Crne Gore – PAM CG, organizovao seminar na temu: „Zaštita intelektualne svojine“, a isti je dio Programa za kontinuiranu obuku sudija i državnih tužilaca za 2023. godinu. Seminaru je prisustvovalo 16 učesnika (6 sudija/sutkinja, 3 savjetnika/savjetnice u sudu, 3 državna tužioca/tužiteljke, 2 predstavnika/predstavnice PAM-a, 2 predstavnika/predstavnice Ministartsva

					ekonomskog razvoja).	
					22. i 23. jun 2023. godine – Split/Hrvatska, U okviru programa „Borba protiv međunarodnog hakovanja i zaštita intelektualne svojine“ (ICHIP) Ministarstva pravde SAD, a posredstvom INL programa Ambasade Sjedinjenih Američkih Država u Podgorici, organizovana je radionica na temu „Maligni uticaj i krivično-pravni sistem: Zaštita vitalne ekonomske i javne infrastrukture“, koja je bila namijenjena državnim tužiocima/tužiteljka ma i policajcima/policajk ama iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Crne Gore, Sjeverne Makedonije i Srbije. Radionica je imala za cilj stavljanje u	

								fokus Zakona o zaštiti intelektualne svojine. Posredstvom Centra, na pomenutoj radionici je učestvovao jedan (1) državni tužilac/tužiteljka iz Osnovnog državnog tužilaštva u Podgorici.		
15. Unaprjeđenje kompetencija inspektora/inspektorki na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti procesuiranja povreda prava intelektualne svojine	Broj inspektora /inspektor ki koji su učestvoval i na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 2	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (I-IV kvartal).	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU, da organizuje obuku u bilo kojem formatu.
16. Unapređenje kompetencija carinskih službenika/ službenica	Broj carinskih službenika / službenica	Uprava carina, u saradnji sa Svjetskom organizacijom	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva,	/	/	U periodu od 16 - 18. oktobra 2023. godine u Herceg Novom je održana Regionalna	

službenica na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti detekcije i sprječavanja povreda prava intelektualne svojine na granici	koji su učestvovali na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 2	za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU				redovna aktivnost			konferencija o suzbijanju nelegalne trgovine u organizaciji Američke Privredne Komore Srbije na kojoj su učestvovala dva službenika/ službenice. Jedan dio konferencije je bio posvećen sprovodenju prava intelektualne svojine i međuagencijskoj i međunarodnoj saradnji.	
17. Kreiranje specijalizovanih programa obuke o registraciji i sprovodenju prava intelektualne svojine usmjerenih na novozaposlene službenike/ službenice Direkcije za intelektualnu svojinu, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Uprave za bezbjednost	Broj kreiranih programa – najmanje 1	Ministarstvo ekonomskog razvoja u saradnji sa Upravom za ljudske resurse	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Aktivnost nije neophodna jer već postoje generalni programi obuke za novozaposlene službenike/ službenice.	

hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Privrednog suda, Državnog tužilaštva, Uprave za inspekcijske poslove, Uprave carina									
18. Organizovanje studijske posjete Interpolu, Europolu, EUIPO-ovoj opservatoriji za povredu prava intelektualne svojine u cilju razmjene znanja i iskustava iz oblasti intelektualne svojine	Broj studijskih posjeta – najmanje 1 Broj učesnika/u česnica – najmanje 3	Uprava za inspekcijske poslove – Tržišna inspekcija, Uprava policije, Uprava carina i Državno tužilaštvo	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Aktivnost nije neophodna jer će za 2024. godinu biti planirano unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih za sve institucije pojedinačno.
19. Priprema vodiča za sprovođenje prava intelektualne svojine	Uspostavljanje radne grupe za izradu vodiča Definisanje smjernica za izradu vodiča	Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine je na sjednici održanoj 22.12.2023. godine donio predmetni vodič.

20. Organizovanje konferencije na temu intelektualne svojine u Crnoj Gori	Broj učesnika/ učesnica konferencije – najmanje 15	Ministarstvo ekonomskog razvoja i Privredna komora Crne Gore, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	28.11.2023. godine, Podgorica, 50 učesnika/ učesnica - Podrška inovacijama i kreativnosti u Crnoj Gori: Strategija intelektualne svojine Crne Gore za period 2023 – 2026	
21. Procjena neophodnosti uspostavljanja posebnih jedinica ili službi u okviru institucija zaduženih za sprovođenje prava intelektualne svojine	Usvojena informacija o neophodnosti uspostavljanja posebnih jedinica i službi od strane Vlade Crne Gore	Ministarstvo ekonomskog razvoja u saradnji sa Koordinacionim timom za sprovođenje prava intelektualne svojine	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Vlada Crne Gore usvojila Informaciju na sjednici od 22.02.2024.	
22. Izrada metodologije za jedinstveno izvještavanje o sprovođenju prava intelektualne svojine	Izrađena metodologija Broj izvještaja sačinjenih u skladu sa metodologijom-	Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine je na sjednici održanoj 22.12.2023. godine donio predmetni vodič.	

	najmanje 1										
Opreativni cilj 2	Poboljšana informisanost javnosti o pravu intelektualne svojine										
Indikator učinka			Početna vrijednost 2022. godine			Prelazna vrijednost do 2024. godine			Ciljna vrijednost do 2026. godine		
Indikator učinka 1 Stepen informisanosti potencijalnih nosilaca/nositeljki prava intelektualne svojine, donosilaca odluka i javnosti o intelektualnoj svojini Izvor verifikacije: Izvještaj o sprovedenom istraživanju/Rezultati istraživanja			Polazna vrijednost biće definisana nakon istraživanja koje će biti sprovedeno u cilju utvrđivanja nivoa informisanosti potencijalnih nosilaca/nositeljki prava intelektualne svojine			Povećanje stepena informisanosti za 10% u odnosu na polaznu vrijednost			Povećanje stepena informisanosti za 20% u odnosu na polaznu vrijednost		
Indikator učinka 2 Broj podnešenih nacionalnih prijava za registraciju prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja			Polazna vrijednost biće utvrđena u januaru 2023. godine, nakon sačinjavanja Statističkog izvještaja za 2022. godinu, kako bi podaci bili validni			Povećanje broja prijava za 5% u odnosu na polaznu vrijednost			Povećanje broja prijava za 10% u odnosu na polaznu vrijednost		
Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početak aktivnosti	Završeta k aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Novi rok i obrazloženje	Preporuka	
1. Formiranje posebne radne grupe Koordinacionog tima za	Formirana radna grupa	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nijesu potrebna sredstva,	/	/	Radna grupa obrazovana u maju 2023. godine i održala tri sjednice.		

sprovođenje prava intelektualne svojine, sa zadatkom podizanja svijesti javnosti o značaju intelektualne svojine	Pripremljen plan za podizanje svijesti javnosti o značaju intelektualnu svojinu Broj sastanaka radne grupe – najmanje 2					redovna aktivnost			
2. Organizovanje dana "Otvorenih vrata" za zainteresovane grupe (građane/gradnike, učenike/učenice, studente/studenticu) u cilju sticanja osnovnih znanja i podizanja svijesti o radu institucija zaduženih za oblast intelektualne svojine i zaštiti prava intelektualne svojine	Broj organizovanih dana "Otvorenih vrata" - najmanje 1	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i Upravom carina	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	Nije su potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Ministarstvo ekonomskog razvoja organizovalo 26. decembra 2023. godine, 10 učesnika/ učesnica.

3. Održavanje radnog doručka sa predstavnicima medija (nacionalne i lokalne televizije, radio stanice, predstavnici/predstavnice štampanih medija) u cilju definisanja aktivnosti za afirmaciju oblasti intelektualne svojine	Održan najmanje 1 radni doručak sa predstavnim cima/predstavnicama medija Broj učesnika/učesnica najmanje 10	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	1.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Ne planira se u daljem periodu, procijenjeno da neće dati željene rezultate, uključene druge aktivnosti.
4. Sprovođenje edukacija za srednjoškolce/srednjoškolke o intelektualnoj svojini, borbi protiv krivotvorenja robe i povreda autorskog prava	Broj održanih edukacija po školama – najmanje 3 Broj učesnika/učesnica po edukaciji najmanje 30 Stepen uspešnost i održanih edukacija – broj	Ministarstvo ekonomskog razvoja i Uprava carina	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	500	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (I-IV kvartal). Radna grupa za podizanje svijesti javnosti o značaju intelektualne svojine da planira ovu aktivnost u godišnjem planu rada.

	učesnika/ učesnica zadovoljni h edukacijs om (najmanje 15 po edukaciji)								
5. Izrada analize opravdanosti uvođenja interdisciplinarnih master studija iz prava intelektualne svojine i, u slučaju opravdanosti, podnijeti odgovarajući predlog upravnim organima univerziteta	Pripremljene preporuke na bazi izrađene analize	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa univerzitetima država iz regiona	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	10.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Aktivnost će biti planirana za kasnije godine sprovodenja Strategije
6. Organizovanje seminara/webinara za privredu u cilju podizanja svijesti o privrednom korišćenju intelektualne svojine u Crnoj Gori	Broj održanih seminara/ webinara – najmanje 1 Broj učesnika/učesnica seminara/ webinara	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	5.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Seminar održan 31. januara 2024. godine, 50 učesnika/učesnica. Sredstva nijesu potrošena

	najmanje 15									
7. Izrada informativno-edukativne brošure, u cilju podizanja svijesti relevantnih subjekata o značaju, registraciji i zaštiti prava intelektualne svojine	Broj distribuiranih brošura najmanje 30	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovano	2.000	968	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Izrađene brošure i distribuirano 60 flajera. Potrošeno 968 eura.	
8. Modifikacija postojeće internet stranice http://www.ziscg.me/	Operativna internet stranica http://www.ziscg.me/ na engleskom jeziku Broj posjeta internet stranici na engleskom jeziku najmanje 100	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	2.400	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (I-IV kvartal).	Potrebno je da Ministarstvo ekonomskog razvoja sprovede aktivnosti na prevođenju sadržaja.
9. Organizovanje „Dana nosioca/nositelj ki prava“ za sve nosioce/nositelj ke prava	Broj učesnika/učesnica najmanje 10	Ministarstvo ekonomskog razvoja	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Djelimično realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Djelimično realizovano kroz aktivnost “Dani otvorenih vrata”, nije potrebno planirati aktivnost za dalje, jer će biti uključena kroz	

intelektualne svojine, u cilju identifikovanja problema sa kojima se suočavaju, kao i podsticanja na osnivanje kolektivnih organizacija								tematske "Dane otvorenih vrata"	
Operativni cilj 3		Obezbjedenje boljeg sprovodenja prava intelektualne svojine							
Indikator učinka	Početna vrijednost 2022. godine			Prelazna vrijednost do 2024. godine			Ciljna vrijednost do 2026. godine		
Indikator učinka 1 Broj kontrola Tržišne inspekcije i Uprave policije u oblasti prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Statistički izvještaj/Izvještaj o radu Uprave za inspekcijske poslove i Uprave policije	Polazna vrijednost biće utvrđena u januaru 2023. godine, nakon sačinjanja statističkog izvještaja za 2022. godinu, kako bi podaci bili validni			Povećanje broja kontrola za 5% u odnosu na polaznu vrijednost			Povećanje broja kontrola za 10% u odnosu na polaznu vrijednost		
Indikator učinka 2 Broj preduzetih postupaka Uprave carina zbog povreda prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Statistički izvještaj/Izvještaj o radu Uprave carina	Polazna vrijednost biće utvrđena u januaru 2023. godine, nakon sačinjanja statističkog izvještaja za 2022. godinu, kako bi podaci bili validni			Povećanje broja preduzetih postupaka za 3% u odnosu na polaznu vrijednost			Povećanje broja preduzetih postupaka za 8% u odnosu na polaznu vrijednost		

Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 3	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Početak aktivnosti	Završetak aktivnosti	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana sredstva	Utrošena sredstva	Izvor finansiranja	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
1. Ratifikacija konvencija/ugovora i sporazuma iz oblasti intelektualne svojine	Donošenje Zakona o ratifikaciji Singapurskog ugovora o žigovnom pravu	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Realizovan o	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/		
2. Izrada analize iskustava zemalja koje su dobri primjeri iz prakse o zaštiti pronalazaka, dizajna i autorskih djela nastalih u radnom odnosu ili po narudžbi	Formirana radna grupa za izradu predmetne analize Odabrane najmanje četiri zemlje kao dobri primjeri prakse koje će biti analizirane Izrađena analiza i predložen najbolji model koji bi Crna Gora	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	II kvartal 2023	Nije realizovano	10.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (I-IV kvartal).	Budžetom Ministarstva ekonomskog razvoja za 2024. godinu su planirana sredstva za ovu aktivnost, potrebno je formirati radnu grupu i naći odgovarajućeg konsultanta/konsultantkinju za izradu analize.

	trebala da primijeni									
3. Izrada analize iskustava zemalja koje su dobri primjeri iz prakse o zaštiti pronalazaka, dizajna i autorskih djela nastalih u okviru javne nabavke	Formirana radna grupa za izradu predmetne analize Odabранe najmanje četiri zemlje kao dobri primjeri prakse koje će biti analizirane Izrađena analiza i predložen najbolji model koji bi Crna Gora trebala da primijeni	Ministarstvo finansija i Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	10.000	/	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	S obzirom da Strategija treba da doprinese ekonomskom rastu, podstičući privredne subjekte da istražuju, razvijaju i stvaraju inovacije, obezbjeđujući adekvatnu pravnu zaštitu stvaraocima ovih dobara, predmetna mjera nije svrshodna.	U AP za 2024. godinu aktivnost će biti redefinisana u promociju dvofaznih postupaka javnih nabavki koji omogućavaju ugovaranje inovacija, kroz obuku predstavnika/ predstavnica javnog sektora – naručilaca/naručiteljki, sa fokusom na inostranu praksu ugovaranja inovacija.
4. Izrada godišnje analize o izrečenim kaznama, pokrenutim krivičnim postupcima, naročito u vezi sa falsifikovanjem žigova i piraterije	Izrađena godišnja analiza Broj definisanih preporuka za unaprjeđenje zaštite prava intelektualne svojine	Koordinacioni tim	III kvartal 2023	IV kvartal 2023	Nije realizovano	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/	/	Aktivnost će biti planirana za 2024. godinu (III-IV kvartal).	Budžetom Ministarstva ekonomskog razvoja za 2024. godinu su planirana sredstva za ovu aktivnost, potrebno je naći odgovarajućeg konsultanta/

autorskih prava i davanje preporuka za naredni jednogodišnji period	– najmanje 1								konsultantkinju za izradu analize.
---	--------------	--	--	--	--	--	--	--	------------------------------------

IV PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD

Preporuke za Operativni cilj 1: Ojačani administrativni kapaciteti institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine

U svim aktivnostima koje su realizovane kroz prvi operativni cilj i koje daju dobar osnov za njihov dalji kontinuirani napredak neophodno je nastaviti istim tempom rada, kako bi i u narednom izveštajnom periodu ostvarili pozitivan rezultat. Ovo se, prije svega, odnosi na unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u institucijama koje se bave intelektualnom svojinom.

U dijelu aktivnosti koje se odnose na IT baze i alate, potrebno je razmotriti obezbeđivanje jače zaštite sistema od cyber napada. Preduslov za sprovođenje tih aktivnosti je dodatno zapošljavanje IT stručnjaka/stručnjakinje u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

U odnosu na jačanje kadrovskih kapaciteta Ministarstva ekonomskog razvoja u oblasti intelektualne svojine, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva potrebno je planirati uvećanje broja zaposlenih, a zatim i realizovati zapošljavanja adekvatnim planiranjem u Kadrovskom planu i kroz postupak odabira kandidata/kandidatkinja u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima.

Preporuke za Operativni cilj 2: Poboljšana informisanost javnosti o pravu intellektualne svojine

U dijelu podizanja svijesti javnosti o pravu intelektualne svojine, potrebno je da Radna grupa za podizanje svijesti javnosti o značaju intelektualne svojine godišnjim planom rada definiše aktivnosti, prvenstveno one koje se odnose na organizovanje dana "Otvorenih vrata", uključujući i tematske, kao i sprovođenje edukacija za srednjoškolce/srednjoškolke.

Preporuke za Operativni cilj 3: Obezbeđenje boljeg sprovođenja prava intelektualne svojine

Preporučuje se Ministarstvu ekonomskog razvoja da sproveđe postupke odabira odgovarajućih konsultanata/konsultantkinja za izradu analize iskustava zemalja koje su dobri primjeri iz prakse o zaštiti pronalazaka, dizajna i autorskih djela nastalih u radnom odnosu ili

po narudžbi, kao i analize o izrečenim kaznama, pokrenutim krivičnim postupcima, naročito u vezi sa falsifikovanjem žigova i piraterije autorskih prava i davanje preporuka za naredni jednogodišnji period.

Ministarstvo finansija i Ministarstvo ekonomskog razvoja treba da promovišu dvofazne postupke javnih nabavki koji omogućavaju ugovaranje inovacija, kroz obuku predstavnika/predstavnica javnog sektora – naručilaca/naručiteljki, sa fokusom na inostranu praksu ugovaranja inovacija.

P R E D L O G

AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE INTELEKTUALNE SVOJINE CRNE GORE ZA PERIOD 2024.-2026, ZA 2024. GODINU

Programom rada Vlade za 2024. godinu predviđena je izrada i usvajanje Izvještaja o realizaciji Akcionog plana za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026 za 2023. godinu, sa Akcijonim planom za 2024. godinu¹.

Radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih Strategijom intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, urađen je plan aktivnosti koje treba sprovesti u toku 2024. godine (Akcioni plan za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, za 2024. godinu) koji je predstavljen u Tabeli 1.

Strategijom je postavljen strateški cilj: Unaprijeđena efikasnost sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine.

Definisani su i prioriteti u okviru strateškog cilja, odnosno operativni ciljevi:

1. Ojačani administrativni kapaciteti institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine;
2. Poboljšana informisanost javnosti o intelektualnoj svojini;
3. Obezbeđenje boljeg sprovođenja prava intelektualne svojine.

Akcioni plan za sprovođenje Strategije intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026, za 2024. godinu u operativnom cilju 1 ima 16 planiranih aktivnosti, u operativnom cilju 2 ima 6 planiranih aktivnosti, dok u operativnom cilju 3 postoje 4 planirane aktivnosti.

Imajući u vidu da je Strategija intelektualne svojine Crne Gore za period 2023-2026 donijeta u formi koja je u skladu sa važećom Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, Akcioni plan sadrži definisane indikatore učinka, predložene aktivnosti, koje su inovativne i nove, kao i finansijska sredstava potrebna za implementaciju.

¹ **NAPOMENA:** SVI IZRAZI U MUŠKOM RODU, KORIŠĆENI U OVOM IZVJEŠTAJU, ISTOVREMENO SE ODNOSE I NA ŽENSKI ROD.

TABELA 1 - AKCIONI PLAN ZA 2024. GODINU

Strateški cilj	Unaprijeđena efikasnost sistema registracije i sprovođenja prava intelektualne svojine				
Operativni cilj 1	Ojačani administrativni kapaciteti institucija zaduženih za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine				
<i>Indikator učinka</i>		<i>Početna vrijednost 2022. godine</i>	<i>Prelazna vrijednost do 2024. godine</i>	<i>Ciljna vrijednost do 2026. godine</i>	
Indikator učinka 1 Broj novozaposlenih službenika/službenica u institucijama zaduženim za registraciju i sprovođenje prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja, Kadrovski plan		11	Povećanje za najmanje 4 u odnosu na 2022	Povećanje za najmanje 7 u odnosu na 2022	
Indikator učinka 2 Broj operativnih IT alata i baza potrebnih za registraciju i zaštitu prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja		9	Povećanje za najmanje 4 u odnosu na 2022	Povećanje za najmanje 7 u odnosu na 2022	
<i>Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 1</i>	<i>Indikator rezultata</i>	<i>Nadležne institucije</i>	<i>Datum početka</i>	<i>Datum završetka</i>	<i>Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti</i>
1. Uspostavljanje elektronskog podnošenja i obrade prijava za priznanje žiga i dizajna (Front-office)	Podnešene najmanje 3 elektronske prijave	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost
2. Implementiranje WIPO IPAS sistema	Omogućena kompletna procedura	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva,

za industrijski dizajn ²	kroz IPAS sistem	Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu			redovna aktivnost	
3. Jačanje kadrovske kapacitete Ministarstva ekonomskog razvoja u oblasti intelektualne svojine	Broj novozaposlenih – najmanje 1 novozaposleni/novozaposlene sa visokom stručnom spremom za normativne poslove iz oblasti autorskog i srodnih prava, najmanje 2 sa visokom stručnom spremom za poslove u vezi s patentima, najmanje 1 sa visokom stručnom spremom za IT poslove i najmanje 1 službenik/službenica sa srednjom stručnom spremom za administrativne poslove ³	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	54.600	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja

² Preduslov za sprovođenje predmetnih aktivnosti je dodatno zapošljavanje IT stručnjaka.

³ Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja propisaće se stručna kvalifikacija i uslovi, a postupak odabira kandidata sprovesti u skladu sa Zakonom o državnim službenicima i namještenicima, kojim je propisano: uslovi za zasnivanje radnog odnosa, način popune radnih mjesta, interno i

	Broj radnih mjesaca odobrenih Kadrovskim planom za 2024 za potrebe Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenčiju – najmanje 5					
4. Učešće na stručnim konferencijama i radionicama u Crnoj Gori i inostranstvu u cilju unaprjeđenja znanja i kompetencija zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu iz oblasti intelektualne svojine	Broj događaja na kojima je učestvovano – najmanje 3	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu, Evropskom patentnom organizacijom i Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	
5. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu u oblasti kolektivnog upravljanja autorskim i srodnim pravima kroz odgovarajuće obuke, webinare, radionice	Broj službenika/službenica specijalizovanih za izdavanje dozvola za rad i nadzor nad radom organizacija za kolektivno upravljanje autorskim i srodnim pravima – najmanje 2	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/

javno oglašavanje, provjera znanja, sposobnosti, kompetencija i vještina kandidata, donošenje odluke o izboru kandidata i sl.

6. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Direkciji za intelektualnu svojinu u oblasti preddijagnostike intelektualne svojine	Broj službenika/službenica koji su pohađali obuke – najmanje 2 Broj pohađanih obuka – najmanje 1	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
7. Unaprjeđenje kompetencija i znanja zaposlenih u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede u oblasti intelektualne svojine	Broj službenika/službenica koji će pohađati obuke/webinare/radionice – najmanje 2 Broj pohađanih obuka/webinara/radionica – najmanje 2	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	10.000	Budžet Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede TAIEX podrška
8. Unaprjeđenje kompetencija sudija Privrednog suda kroz učešće na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti rješavanja sporova iz prava intelektualne svojine	Broj sudija koji su učestvovali na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 1	Privredni sud Crne Gore i Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu,	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
9. Unapređenje kompetencija carinskih službenika/službenica na konferencijama	Broj carinskih službenika/službenica koji su učestvovali	Uprava carina, saradnji sa Svjetskom	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva,	/

i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti detekcije i sprječavanja povreda prava intelektualne svojine na granici	na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 2	organizacijom za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU			redovna aktivnost	
10. Unapređenje kompetencija inspektora/inspektor ki na konferencijama i seminarima u zemlji i inostranstvu radi razmjene iskustva i znanja u oblasti procesuiranja povreda prava intelektualne svojine	Broj inspektora/ins pektorki koji su učestvovali na događajima vezanim za intelektualnu svojinu – najmanje 1 Broj pohađanih događaja – najmanje 2	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu i Zavodom za intelektualnu svojinu EU	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
11. Uvođenje usluge preddiagnostike u zvanični opis nadležnosti institucija	Izmijenjen akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Ministarstva ekonomskog razvoja	Ministarstvo ekonomskog razvoja	II kvartal 2024.	III kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
12. Razmatranje opravdanosti uvođenja Odsjeka za registre i Odsjeka za IT u Direkciji za intelektualnu svojinu	Donijeta konačna odluka	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/

13. Specijalizovanje dodatnih tužilaca/tužiteljki u Državnom tužilaštvu za predmete iz oblasti intelektualne svojine	Specijalizovan najmanje još jedan tužilac/tužiteljka u Državnom tužilaštvu za predmete iz prava intelektualne svojine	Državno tužilaštvo	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
14. Uspostavljanje Kancelarije za tehnološki transfer u okviru Naučno-tehnološkog parka	Otvorena Kancelarija za tehnološki transfer i zaposlene 2 osobe	Naučno-tehnološki park Crne Gore, u saradnji sa Svjetskom organizacijom za intelektualnu svojinu, Svjetskom bankom i UNDP	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	30.000	Budžet Naučno-tehnološkog parka Crne Gore
15. Obezbeđivanje novog softvera za Privredni sud Crne Gore i kreiranje nove baze podataka koji se odnose na predmete iz oblasti intelektualne svojine	Novi softver i nova baza podataka funkcionalni i dostupni za korišćenje	Ministarstvo pravde	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	⁴	Budžet Ministarstva pravde 60% i Kraljevina Norveška 40%
16. Kreiranje jedinstvenog inspekcijskog informacionog sistema za praćenje rada inspektora/inspektor ki na terenu u	Funkcionalan jedinstveni inspekcijski informacioni sistem i nabavljena IT oprema za njegovo korišćenje	Uprava za inspekcijske poslove - Tržišna inspekcija	II kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	⁵	Evropska komisija, kroz IPA projekat

⁴ Iznos sredstava nije moguće precizirati jer je dio ukupnog informacionog sistema Privrednog suda, koji je već u izradi.

⁵ Iznos sredstava nije moguće precizirati jer je dio jedinstvenog informacionog sistema Uprave za inspekcijske poslove, koji je u izradi i finansiran je od strane Evropske komisije, kroz IPA projekat.

oblasti prava intelektualne svojine i obezbeđivanje hardverske opreme za njegovu instalaciju						
Ukupan iznos sredstava za realizaciju operativnog cilja 1: 94.600,00€	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Budžet Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Budžet Naučno-tehnološkog parka Crne Gore			
	54.600,00€	10.000,00€	30.000,00€			
Opreativni cilj 2	Poboljšana informisanost javnosti o pravu intelektualne svojine					
Indikator učinka	<i>Početna vrijednost 2022. godine</i>	<i>Prelazna vrijednost do 2024. godine</i>	<i>Ciljna vrijednost do 2026. godine</i>			
Indikator učinka 1 Stepen informisanosti potencijalnih nosilaca/nositeljki prava intelektualne svojine, donosilaca odluka i javnosti o intelektualnoj svojini Izvor verifikacije: Izvještaji o radu institucija iz oblasti intelektualne svojine	Broj održanih događaja 5 Broj učesnika/učesnica 150	Povećanje stepena informisanosti za 10% u odnosu na polaznu vrijednost	Povećanje stepena informisanosti za 20% u odnosu na polaznu vrijednost			
Indikator učinka 2 Broj podnešenih nacionalnih prijava za registraciju prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Izvještaj o radu Ministarstva ekonomskog razvoja	534	Povećanje broja prijava za 5% u odnosu na polaznu vrijednost	Povećanje broja prijava za 10% u odnosu na polaznu vrijednost			
Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 2	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Datum završetka	Sredstva planirana za sproveđenje aktivnosti	Izvor finansiranja

1. Organizovanje dana "Otvorenih vrata" za zainteresovane grupe (građane, učenike/učenice, studente/studentkinje) u cilju sticanja osnovnih znanja i podizanja svijesti o radu institucija zaduženih za oblast intelektualne svojine i zaštiti prava intelektualne svojine	Broj organizovanih dana "Otvorenih vrata" - najmanje 4	Ministarstvo ekonomskog razvoja, Uprava carina, Uprava za inspekcijske poslove- Tržišna inspekcija i Privredna komora Crne Gore, u saradnji sa Radnom grupom Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualne svojine	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije su potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
2. Sprovođenje edukacija za učenike/učenice osnovnih i srednjih škola o intelektualnoj svojini, borbi protiv krivotvorenja robe i povreda autorskog prava	Broj održanih edukacija po školama – najmanje 3 ⁶ Broj učesnika/učesnica po edukaciji najmanje 30 Stepen uspješnosti održanih edukacija – broj učesnika/učesnica zadovoljnih edukacijom (najmanje 15 po edukaciji)	Ministarstvo ekonomskog razvoja, Uprava carina i Uprava za inspekcijske poslove- Tržišna inspekcija, u saradnji sa Radnom grupom Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualne svojine	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	500	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja

⁶ Po jedna edukacija u centralnom, sjevernom i južnom dijelu Crne Gore

3. Od informativno-propagandnih brošura Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu odabratи one koje se najpogodnije za pojedine ciljne grupe u Crnoj Gori	Sastavljen spisak izabranih brošura	Radna grupa Koordinacionog tima za sprovođenje prava intelektualne svojine	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
4. Organizovanje seminara/webinara za privredu u cilju podizanja svijesti o privrednom korišćenju intelektualne svojine u Crnoj Gori	Broj održanih seminara/web inara – najmanje 1 Broj učesnika/učesnica seminara/web inara najmanje 15	Ministarstvo ekonomskog razvoja, u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
5. Podizanje svijesti o procedurama alternativnog rješavanja sporova u oblasti intelektualne svojine	Broj održanih događaja – najmanje 1 Broj učesnika/učesnica najmanje 10	Ministarstvo ekonomskog razvoja i Centar za alternativno rješavanje sporova	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
6. Modifikacija postojeće internet stranice	Operativna internet stranica na engleskom jeziku Broj posjeta internet stranici na engleskom jeziku najmanje 50	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	2.400	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja
Ukupan iznos sredstava za realizaciju operativnog cilja 2: 12.900,00€			Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja 12.900,00€			

Operativni cilj 3	Obezbjedenje boljeg sprovođenja prava intelektualne svojine					
<i>Indikator učinka</i>		<i>Početna vrijednost 2022. godine</i>	<i>Prelazna vrijednost do 2024. godine</i>	<i>Ciljna vrijednost do 2026. godine</i>		
Indikator učinka 1 Broj kontrola Tržišne inspekcije i Uprave policije u oblasti prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Statistički izvještaj/Izvještaj o radu Uprave za inspekcijske poslove i Uprave policije		1018	Povećanje broja kontrola za 5% u odnosu na polaznu vrijednost	Povećanje broja kontrola za 10% u odnosu na polaznu vrijednost		
Indikator učinka 2 Broj preduzetih postupaka Uprave carina zbog povreda prava intelektualne svojine Izvor verifikacije: Statistički izvještaj/Izvještaj o radu Uprave carina		49 prekida i zadržana roba u količini 32.948 komada	Povećanje broja preduzetih postupaka za 3% u odnosu na polaznu vrijednost	Povećanje broja preduzetih postupaka za 8% u odnosu na polaznu vrijednost		
<i>Aktivnosti koje utiču na realizaciju Operativnog cilja 3</i>	<i>Indikator rezultata</i>	<i>Nadležne institucije</i>	<i>Datum početka</i>	<i>Datum završetka</i>	<i>Sredstva planirana za sprovođenje aktivnosti</i>	<i>Izvor finansiranja</i>
1. Izrada analize iskustava zemalja koje su dobri primjeri iz prakse o zaštiti	Formirana radna grupa za izradu predmetne analize Odabранe najmanje četiri zemlje kao dobri	Ministarstvo ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	10.000	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja

	pronalazaka, dizajna i autorskih djela nastalih u radnom odnosu ili po narudžbi	primjeri prakse koje će biti analizirane Izrađena analiza i predložen najbolji model koji bi Crna Gora trebala da primijeni ⁷				
2. Promocija dvofaznih postupaka javnih nabavki koji omogućavaju ugovoranje inovacija	Broj obuka predstavnika/predstavnica javnog sektora – naručilaca/na ručiteljki, sa fokusom na inostranu praksu ugovaranja inovacija – najmanje 1 Broj učesnika/učesnica najmanje 5	Ministarstvo finansija, u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	10.000	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja
3. Izrada godišnje analize o izrečenim kaznama, pokrenutim krivičnim postupcima, naročito u vezi sa falsifikovanjem žigova i	Izrađena godišnja analiza Broj definisanih preporuka za unaprjeđenje zaštite prava intelektualne svojine – najmanje 1	Koordinacioni tim za sprovođenje prava intelektualne svojine	III kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nije su potrebna sredstva, redovna aktivnost	/

⁷ U ovoj godini implementacije Strategije predmetna analiza neće biti finalizovana, te se treći indikator rezultata neće uzimati u obzir.

piraterije autorskih prava i davanje preporuka za naredni jednogodišnji period						
4. Razvijanje saradnje sa pružaocima internet usluga i nosiocima/no siteljkama prava intelektualne svojine radi uklanjanja sa interneta sadržaja kojima se povrjeđuju prava intelektualne svojine	Uklonjen prvi sadržaj sa interneta zbog sumnje da se njime povrjeđuje pravo intelektualne svojine	Uprava policije	I kvartal 2024.	IV kvartal 2024.	Nijesu potrebna sredstva, redovna aktivnost	/
Ukupan iznos sredstava za realizaciju operativnog cilja 3: 20.000,00€				Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja 20.000,00€		

Ukupan iznos sredstava za realizaciju AP 2024: 127.500,00€	Budžet Ministarstva ekonomskog razvoja	Budžet Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	Budžet Naučno-tehnološkog parka Crne Gore
	87.500,00€	10.000,00€	30.000,00€